

בחדשים יוני-יולי יועסקו 5000 בעבודות צבוריות

סקירת שר-העבודה גולדה מאירסון על מצב התעסוקה בארץ

אם כי הכנסת הסכימה בשבוע שעבר לתת "ארכה" של שבועיים ימים לשר העבודה בהמצאת פרטים על המצב בתעסוקה ופעולות הממשלה בשטח זה, לא ניצל לה גולדה מאירסון את ה"ארכה" כולה וכבר אתמול מסרה סקירה על עניני התעסוקה, במיוחד בשטח העבודות הציבוריות. אולם עניני השיכון לא בכללו הפעם בסקירה ועליהם תבוא הודעה מיוחדת ביימים הקרובים.

לא חוסר עבודה אלא חוסר כסף
בואשית דבריה ציינה ג. מאירסון, כי במצבנו כיום אין בעיה של חוסר עבודה אלא של חוסר כסף. יש ויש מה לעשות והפעם אין עוד מקום להעסקת אנשים בעבודות בלתי-פרודוקטיביות, כגון יישור חריכות, כפי שנאלצנו לעשות בימי המנדט. עבודות חיוניות והכרחיות מחכות ליד העובדת, אך הקושי הוא בחוסר מימון.

5000 מובטלים
לנוי מספרים שמסרה הנואמת, היו ביום 12 במאי רשומים 5000 מתוסרי-עבודה, מהם כ-4,300 גברים ו-650 נשים. ברור, שלא להישלש יש להוסיף דורשי עבודה, שאינם רשומים בלשכות. רובם המכריע של מתוסי-העבודה נמצא בת"א, חיפה, ירושלים, יפו והסביבה, רמלה ולוד. 75 אחוז ממחרטרי העבודה הגברים הם פועלים ללא מקצוע. בין הנשים 50 אחוז הן בלתי מקצועיות ו-50 אחוז רשומות כפקידות. הרכב זה של מחוסרי-העבודה, בעוד שבמקצור עות שונים יש מחסור בעובדים, מחריף את הצורך בלימוד מקצועות.

עבודות צבוריות
ג. מאירסון סקרה את המצב בעבודות ציבוריות בתקופת מחצית מארס-סוף יולי. במחצית מארס אישרה הממשלה הלוואות לרשויות המקומיות בסך אלף ל"י ומ"ז זה כבר ניתנו 300 אלף. הכוונה היחה, שהרשויות תשתתפנה בסכום דומה. 300 אלף הלירות יצרו עבודה בהיקף של 540 אלף ל"י ובחדשים אפריל-מאי עבדו בהן

1800 פועל. במימון זה יוסיפו לעבוד ביוני-יולי 900 פועל.

עתה מתחיל מהזור שני של הלוואות בסך מאתיים אלף ל"י ויחד עם מאת האלף שנשארו מהמחזור הראשון ועם מתן ערבות ל-50 אלף ל"י נוספות לעיריית ירושלים, תיווצר עבודה בהיקף של 600 אלף לירות. בעבודה זו בולעים החמרים אחוז גדול יותר של המימון ולכן יועסקו בה בחדשי יוני-יולי 1300 פועל.

מלבד זאת ניתנו הקצבות לעבודות ציבוריות, לשם העסקת מובטלי לוד, רמלה, נצרת ועכו. בהקצבות אלו הועסקו באפריל-מאי 450 פועל וביוני-יולי יועסקו 350. התקציב הרגיל לעבודות ציבוריות של משרד העבודה יושפל השנה ומ-400 אלף ל"י יעלה עד בערך 800 אלף לירות. כסף זה מכוון להחזקת כבישים ותיקונים בלבד. באפריל-מאי עבדו בכך 300 פועל וביוני-יולי יעבדו 1200 פועלים.

בהקמת 4000 הצריפונים, שהממשלה והסוכנות היהודית משתתפות במימוןם שווה בשווה, עבדו באפריל-מאי 300 איש וביוני-יולי יעבדו 1300. אם נצרף כל העבודות הללו יחד, הרי עבדו בהן בחדשי

אפריל-מאי כ-3000 איש וביוני-יולי יעבדו בהן כ-5000 פועל.

צורת הבנייה עזרה לקבוע מספר העובדים

שר העבודה הוסיפה, כי ייתכן שבעוד זמן יזיה מחזור נוסף של הלוואות לרשויות המקומיות. ודאי הוא שהשיכון יתרחב ויעסיק פועלים במספר גדל והולך. אם הממשלה תחליט לבנות מבלוקים במרקם צריפונים מעץ — יוכפל ע"י כך מספר העובדים בבניה. הנואמת מקווה, שבש"בוע הבא כבר תוכל להודיע מהי ההחלטה בענין צורת הבניה.

משקי-עור בריכוזי-עולים

נוסף לעבודות הציבוריות ולשיכון, יש בדעת הממשלה לנקוט צעדים נוספים להרחבת התעסוקה. כך יש תכנית להקים בריכוזי העולים 1200 יחידות של משקי עור. הדבר דורש השקעה של 180 אלף ל"י. כל יחידה תהן 87 ימ"עבודה והכנסה נקיה (בלתי אמורטיזציה) של 195 לירות. סעיף אחר בתכנית העבודות הוא סלידת כבישים חדשים, שהצורך בהם דחוף ביותר. מתנהל עתה דיון אינטנסיבי על סלילה קרובה של מספר כבישים חדישים. בסוף דבריה עמדה ג. מאירסון על מצב

התעסוקה בקרב התושבים הערבים. בגלל בלבול ששרר בענין לשכות העבודה (הענ"י ידוע לקוראי "דבר"), לא היה רישום מקיף של מחוסרי העבודה הערבים. ענין הלשכות סודי עתה ובסוף מאי כבר תהיה תמונה מדוייקת של המצב. לפי מקור אחד, שמשרד העבודה אינו אחראי לדיוק מספרי, יש ביפורמלה-לוד-מג'דל, מתוך 2000 פועלים רשומים, 500 מחוסרי עבודה. בין ההלוואות לרשויות המקומיות יש סכום של 40 אלף ל"י, שניתן למועצות האזוריות ובחלק גדול מן העבודה, שתיעשה בכסף זה, יועסקו פועלים ערבים. מר, כי אין בכך משום פחדון, אולם, סיימה ג. מאירסון, נעשים מאמצים גם בשטח זה, בעיקר בדרך של עידוד מפעלים קואופרטיביים בקרב הערבים.

אחר דברי שר העבודה נתעורר ויכוח קצר, אם לקיים כבר עתה דיון על הסקייה החלקית או לחכות לשבוע הבא ולערוך דיון כולל גם על בעית השיכון. הדין הבין-הביע דעתו בעד דחיית הדיון ופ. לוביאניקר תמך בו. א. הכהן הציע דיון מיד. בהצבעה הוחלט לדחות את הדיון ברוב קולות של סיעות מפא"י, מפ"מ, ספרדים וחלק מן הדתיים; היחר, ובתוכם "חרות" ומק"י, הצביעו בעד דיון מיד.